

El terç de Requetès de Ntra. Sra. de Montserrat

MANUEL FORASTER

El Carlisme, fou un moviment polític sorgit l'any 1827 amb motiu del plet dinàstic a la successió de la corona d'Espanya. Carles Maria Isidre de Borbó, germà de Ferran VII, no acceptà la derogació de la Llei Sàlica que promovia a la filla del rei a proclamar-se reina i ell mateix es feu nomenar successor amb el nom de Carles V. Absolutistes per una banda i liberals per l'altra es varen enfrontar en la primera guerra carlina, la Guerra dels Set Anys (1833-1840). Els grups de combatents del terç de Navarra van rebre per primera vegada el nom de requetès.

Isabel II va pujar al tron i això va consolidar el seu partit, però els carlins no hi estaven d'acord i cercaren una solució que hauria estat ideal, la fusió de les dues branques amb el casament de la reina Isabel i el rei carlí Carles Lluís de Borbó comte de Montemolín. La reina no acceptà el projecte i altre cop s'inicià una nova guerra, la Guerra dels Matiners (1846-1869). Montemolinistes per una banda i Progressistes per l'altra s'enfrontaren de nou, sobretot a Catalunya.

La Revolució de Setembre del 1868 acabà amb el regnat de la reina Isabel II que passà a França però durant la interinitat sorgida (Govern Provisional, monarquia d'Amadeu de Savoia, I República) i davant el fracàs de convocar noves eleccions legals, el pretendent carlí, Carles Maria dels Dolors de Borbó va fer pública una nova declaració de guerra. Era l'abril del 1872. La tercera guerra carlina. Aquest enfrontament civil va durar quatre anys i pràcticament es va estendre per tot Espanya, fins que s'acabà amb la instauració de la monarquia en la persona del rei Alfons XII.

L'adveniment de la II República, reagrupà altre cop les diferents branques carlines en un partit anomenat Comunió Tradicionalista Carlina, que lluità contra el règim establert amb les forces de xoc anomenades novament requetès.

Tots aquests esdeveniments que sembla que no lliguin tenen un fet comú i és que de la Mare de Déu de Montserrat, és la Patrona dels carlins i encara es fa actualment un aplec que reuneix a un bon nombre d'afiliats de la resta d'Espanya que venen a retrobar-se a la nostra serra, amb les boines vermelles i lluint les millors condecoracions. Memòria d'un dels aplecs celebrats aquí és una medalla de l'any 1935 amb la Mare de Déu de Montserrat i el bust del pretendent Alfons Carles. Tipus 1.

Arribada la Guerra Civil del 1936, els requetès de Navarra varen ésser molt, importants i fins i tot decisius al nord de la Península, encara que després varen ser inclosos en un altre partit.

Durant la confrontació bèl·lica i per reagrupar els fugitius catalans del camp de batalla es va formar a Saragossa un cos voluntari de combatents. El Terç de Requetès de la Mare de Déu de Montserrat. Aquest cos va intervenir a la Batalla de l'Ebre, a Villalba, i sobretot a Codo on es varen distingir per l'aferissada defensa de la població. Aquesta gesta els fou recompensada amb la Llorejada de Sant Ferran col·lectiva que s'atorgà a les dues companyies sobrevivents. Tipus 2.

És molt notable el cas de què tots els legionaris del terç portaven penjada al pit a tall de condecoració una medalla de la Verge de Montserrat, amb cinta, passador i escudet amb la Creu de Borgonya, i que aquesta imatge brodada sobre la seva bandera va fer el recorregut per tots els pobles delmats de la nostra terra.

Acabada la guerra, el Terç es va dissoldre passant aquestes milícies voluntàries a l'exèrcit.

Posteriorment, a l'any 1956 es va fundar la Germandat d'Excombatents del Terç que es manté dipositària de la seva memòria i que té actualment una cripta a Montserrat des de l'any 1961. A tots els seus associats se'ls va entregar una medalla. Tipus 3.

Hi ha una curiosa variant amb la mateixa medalla de la Germandat, però amb el revers llis i amb una inscripció de la qual no en sabem el significat. Tipus 4.

Instaurada novament la monarquia actual s'ha diversificat l'idealisme carlí restant-ne solament una part sota el lligam dels Borbó-Parma i continuant sota l'advocació de la seva Patrona, la Verge de Montserrat.

DESCRIPCIÓ DE LES MEDALLES

Tipus 1

Anvers: Imatge sencera de la Verge romànica envoltada per l'escolania i amb un fons on hi ha les muntanyes i el monestir.

Llegenda. APLEC TRADICIONALISTA DE MONTSERRAT 27-10-1935.

Revers: Bust d'Alfons Carles de Borbó i d'Àustria-Este Duc de Sant Jaume (1849-1936). Hereu de la corona carlina.

Metall: alumini. Mides: Ø 26.

Tipus 2

Anvers: Imatge de mig bust de la Verge de Montserrat vestida amb el mantell de la reina Isabel i amb la corona, el lliri, el ceptre i les joies.

Fons de muntanyes amb el monestir i la Santa Cova.

Revers: Creu llorejada de Sant Ferran i la següent llegenda. TERCIO DE REQUETES DE N.S. de MONTSERRAT 8-1937 CODO 4-1945.

Metall: bronze daurat. Mides: Ø 25.

Tipus 3

Anvers: Imatge frontal de la talla romànica de la Verge de Montserrat aureolada i centrada sobre la creu de Borgonya. Al fons la Santa Muntanya. Als peus l'escudet de Catalunya. Al voltant la llorejada de Sant Ferran amb les quatre espases.

Revers: Llegenda envoltada d'una corona de llor. HERMANDAD EXCOMBATIENTES TERCIO REQUETÉS NTRA. SEÑORA DE MONTSERRAT.

Metall: bronze. Mides: Ø 37.

Tipus 4

Anvers: La mateixa medalla anterior però amb anella per a portar-la penjada a tall de condecoració.

Revers: En tres ratlles, L. G. C. 16 - 10 - 44 BARCELONA.